

Maaseutuvaikutusten arviointi työkaluna maakuntauudistuksessa -hankkeen politiikkasuositukset Kainuun maakunnalle

Maaseutu on Kainuun keskeinen vetovoimatekijä, johon tärkeät elinkeinoalat, hyvin saavutettavat ympärivuoiset asuinalueet sekä elävät ja yhteisölliset kylät sijoittuvat.

- 1. Maaseutu tulee näkyä maakuntastrategiassa, maakuntahallinnon valmistelussa ja päätöksenteossa.** Tavoitteena on hyvinvoiva ja vetovoimainen kainuulainen maaseutu, missä erityisesti asumisen, virkistäytymisen, matkailun, biotalouden kehittymisedellytykset ja paikallisen yrittäjyyden edellytykset on huomioitu.
- 2. Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus tulee turvata joka puolella Kainuuta.** Palvelut tulee järjestää tarpeiden mukaisesti, monimuotoisesti sekä osittain liikkuvilla ja sähköisillä palveluilla. Erityisesti maaseudun asukkaiden turvallisuus on taattava. Kolmassektori otetaan tarvittaessa mukaan palveluiden tuottamiseen. Kaikkien maaseudun väestöryhmien edellytykset käyttä sähköisiä palveluita tulee turvata. Yritysten perustamista helpotetaan mm. palveluseteliyrittäjyyttä lisäämällä. Kaikesta palvelutarjonnasta, myös pienyritysten tarjoamasta, tulee tiedottaa asiakkaille kattavasti ja tehokkaasti.
- 3. Huolehditaan demokratian toteutumisesta.** Edistetään maaseutuasioiden kuulumista maakuntavaltuustossa. Luottamushenkilötoimielimissä kiinnitetään huomiota alueelliseen kattavuuteen.
- 4. Tuetaan maaseudun asukkaiden osallistumista päätöksentekoon.** Asukkaita tulee kuulla tavoitteellisesti erilaisilla osallistamisen menetelmillä heti suunnitteluprosessin alusta lähtien.
- 5. Maaseudun infrastruktuuri tulee kehittää uusia palvelumuotoja vastaaviksi.** Laajakaista/valokuituyhteydet tulee saada jokaiseen talouteen, jotta uusien sähköisten palveluiden hyödyntäminen on mahdollista. Tiestön kunnosta on pidettävä huolta tarveperusteisesti.
- 6. Maaseudun saavutettavuutta on kehitettävä.** Uusia joukkoliikenteen muotoja ja älykkään liikenteen matkaketjuja on kehitettävä ikääntyvän maaseudun väestön tarpeita vastaaviksi. Esimerkiksi yhdistetään sote-kuljetuksia vapaa-ajan joukkoliikenteeseen.
- 7. Tulevan maakunnan hankintoihin on luotava mekanismi, millä paikalliset pienyritykset (ml. lähiruoka) pääsevät mukaan maakunnan tarjouskilpailuihin ja sitä kautta palvelun tuottajiksi.** Tukipalveluiden, logistiikan ja ruokahuollon järjestelyissä on vahva liityntä maaseutuyritysten toimintaedellytyksiin.
- 8. Resurssien riittävyys maaseudun kehittämiseen on turvattava.** Maaseudun elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin kehittäminen myös ennaltaehkäisevinä toimina tulee sisältyä toimenkuviin maaseudun kehittämisen parissa työskentelevillä. Kehittämistyöhön tulee varata riittävä resurssit sekä poistaa tarvelähtöistä ja kustannustehokasta palveluiden kehittämistä estävät hallinnolliset rajat.
- 9. Viestintää maakunnan asioista tulee lisätä ja tehostaa.** Viestintä tulee kohdentaa myös maaseudun ikääntyvälle väestölle.
- 10. Maaseutuvaikutusten arviointi (MVA) tulee ottaa käyttöön.** MVA hyödynnetään valmistelevien päätöstoimielimien työskentelyssä keskeisissä maaseutuun vaikuttavissa asioissa. Mikäli arvioinnissa tunnistetaan kielteisiä vaikutuksia maaseudulle, valmistelussa tuodaan esille vaihtoehtoisia toimintamalleja päätöksentekoa varten.